

Översyn av insatser enligt LSS och assistansersättningen” SOU 2018:88

Inledning

Med utgångspunkt i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning har Borgholm kommun valt att belysa vissa områden i betänkandet. LSS-lagstiftningen syftar till att ge ökad hållbarhet och ändamålsenliga insatser för att uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhället för personer med funktionsnedsättning. Att kunna säkerställa att eventuella förändringar för målgruppen skall leda till tydliga förbättringar för individen och samtidigt inte medföra en ökad kostnad för såväl kommun som stat.

Förvaltningens synpunkter

Bostaden – Bostadsinsatser

- Borgholms kommun delar bedömningen att bostad med särskild service i form av gruppboende bör finnas kvar för dem med sådant behov.
- Det finns en risk med tanke på eventuella oklarheter kring insatsen annan särskilt anpassad bostad enligt LSS

Personlig service och boendestöd

- Det framgår i utredningen att den som har bostad med särskild service även ska ha möjlighet att söka insatsen Personlig service och boendestöd. Borgholms kommun anser att insatsen bostad med särskild service, i form av gruppboende eller serviceboende, skall vara heltäckande stöd som inte skall behöva kompletteras med den föreslagna nya insatsen. Om ytterligare stöd behövs i bostad enligt LSS, har stödet inte utformats utifrån individens behov. Tydliggör istället vilka behov som skall täckas i bostad med särskild service.
- Konsekvensen av möjligheten att erhålla två olika insatser med stöd både i och utanför bostaden, är en mer omfattande administration med fler utredningar och eventuella prövningar i förvaltningsdomstol. Borgholms kommun är av den bestämda uppfattningen att det varken är värdeskapande för den enskilde individen eller ekonomiskt hållbart för kommunerna.

- Vid en eventuell utvidgning av vilket stöd som skall ingå i Personlig service och boendestöd skall vi ta i beaktan att kommunerna behöver se över sin kompetens då det behovet kan komma att se annorlunda ut.

Korttidsvistelse utanför egna hemmet

- Här pekar utredaren på risker då det är regionerna som har hälso- och sjukvårdsansvaret och därmed vikten av ett gott samarbete mellan kommun och region.

Gemenskap – Ledsagarservice ska ingå i insatsen Personlig service och boendestöd

- Då Ledsagarservice inte längre ska finnas kvar som särskild insats blir det extra viktigt att tydliggöra hur ledsagning till fritidsaktiviteter för barn och ungdomar skall tillgodoses, för dem som inte har personlig assistans.
- Borgholms kommun anser att den enskilde inte skall behöva söka ytterligare insats för att få delaktighet, gemenskap och behovet av aktiviteter tillgodosett. Vi anser att i de fall den enskilde har insats bostad med särskild service skall ledsagning ingå i denna insats.

Förslag samordning – individuell plan

- Borgholms kommun förespråkar att individuell plan LSS ersätts med SIP. Vi ser vinster med att öka efterfrågan på och användandet av SIP. Det viktiga är att beskriva och planera för den enskildes samlade stöd, då tror vi att SIP kan vara det verktyg som individuell plan är tänkt att vara.

Generella synpunkter Barn och familj

- Vi ser det som positivt att barn med funktionsnedsättning och deras familjer kan komma att få ett mer samordnat och flexibelt stöd, med möjlighet till avlastning som är bättre anpassat till deras individuella situation. Här kan även finnas en risk då barnets perspektiv inte alltid blir synliggjort varken i nuvarande eller i föreslagen LSS-lagstiftning. När flera olika insatser är beviljade, kan de sammantaget ge nödvändig avlösning för anhöriga men kan också innebära alltför många miljöer och kontakter för barnet. Barnets och föräldrarnas behov kan alltså stå i konflikt med varandra.
- Vad det beträffar kostnadseffektivitet för kommunerna kan det innebära ökade kostnader i samordning, flexibilitet samt individuella lösningar.

Kontaktperson ska kunna innehålla gruppaktiviteter

- Insatsen kontaktperson är idag ett lekmanuppdrag som ofta erhålls av frivilliga med intresse för uppdraget och individen. Dock är uppdraget redan komplext då kompetens om funktionsnedsättning, kommunikation och samhälle är önskvärt. Att ha kontaktperson som en insats inom rättighetslagstiftningen LSS och vara beroende av rekrytering av frivilliga utan denna kompetens är redan idag problematiskt.
- Borgholms kommuns uppfattning är att behovet av fritidsaktiviteter, gemenskap och delaktighet ska tillgodoses genom bostad med särskild service för dem som har den insatsen, alternativt boendestöd enligt LSS.

Personlig assistans – ansvarsfördelning mellan stat och kommun

- Borgholms kommun ställer sig bakom utredarens bedömning om att delat huvudmannaskap leder till administrativt merarbete för både Försäkringskassan och kommunerna. Det innebär en merkostnad för samhället i stort samt kan vara förvirrande och rättsosäkert för den enskilde.
- Vi anser att ett förtydligande behövs då det gäller ansvarsfördelning vid tillfällig utökning Personlig assistans.
- Borgholms kommun anser att i statens ansvar för personlig assistans även ska ingå att bekosta de 20 första timmarna. Vi anser att det är troligt att utifrån ett samhällsperspektiv kan kostnader för administration av dessa ärenden bli oförsvarbara.

Övergångsregler och ikraftträdande

- Borgholms kommun befarar att tidsperspektivet för den nya lagens ikraftträdande är för kort. Verksamhetssystem med nya insatser behöver finnas och vara fungerande från och med den 1 januari 2022. Verksamheter utifrån nya insatser skall startas och medarbetare ska hinna utbildas.
- Borgholms kommun föreslår att man skjuter fram ikraftträdande till 2023.

Förberedelse av nya LSS-insatser samt informationsinsatser

- Borgholms kommun vill med tydlighet framföra att kompetensutvecklingsmedel behövs generellt inom området funktionsnedsättning, inte bara utifrån förändrad lagstiftning. Målgruppen har förändrats över tid med bland annat ökad samsjuklighet samt social och ekonomisk problematik. Detta sammataget kräver ökad kunskap.
- Vi anser även att ökad forskning inom området på nationell nivå behövs för att ge grundad kunskap om de insatser som finns leder till lagstiftningens målsättning.

Ekonomiska konsekvenser

- Hanteringen av den kostnadsförskjutning som sker mellan stat och kommun behöver hanteras omgående från att lagen ändras. I dagsläget finns en otydlighet i hur hanteringen kommer ske och hur kommunerna ska få kostnadstäckning för den ökade kostnad det nya förslaget kommer innebära.
- Det finns även en oro att de ökade kostnaderna som kommunerna kommer få till följd av mindre påverkan i beslutsgången kommer överstiga den ersättning som kostnadsförskjutningen innebär.

§ 104

Dnr 2020/63 701 SN

Remiss: Översyn av insatser enligt LSS och assistansersättningen

Beslut

Socialnämnden beslutar

att anta förvaltningens förslag till yttrande över remissvaret för SOU 2018:88 LSS-utredningen.

Ärendebeskrivning

Utredningen har sett över assistansersättningen i socialförsöringsbalken, och delar av lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Syftet är att skapa en långsiktigt hållbar ekonomisk utveckling av insatsen personlig assistans och att få till stånd mer ändamålsenliga insatser i LSS. Lagstiftningen ska främja jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet. Utredarna har därför gjort en översyn av incitament och förutsättningar för val av personlig assistans och tittat på nödvändiga förändringar i regelverket och hur kvalitet och träffsäkerhet i övriga insatser i LSS kan förstärkas.

Beslutsunderlag

Betänkande av LSS-utredningen SOU 2018:88

Skickas till

Socialstyrelsen
